

De Heraut

van de

Gereformeerde Kerken in Nederland.

Het auteursrecht van den inhoud van dit blad wordt verzekerd overeenkomstig de wet van 26 Juni 1881 (Staatsblad No. 124.)

Zondag 8 Juni 1902. No. 1275.

Dit blad wordt geregeld des Vrijdags aan de geabonneerden verzonden. Bijdragen van medewerkers, ingezonden stukken en alles wat verder den inhoud van dit blad betreft, te adresseren aan de REDACTIE. Abonnementen en Advertenties aan de ADMINISTRATIE; Bureau: Warmoesstraat 93, te Amsterdam. Inzendingen, die later dan Donnerdag 's namiddags te 12 uren worden ontvangen, kunnen voor het nummer van die week niet meer in aanmerking komen.

Abonnementenprijs: franco aan huis, per drie maanden / 1.20, voor het Buitenland per jaar / 3 bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers aan het Bureau 10 Cent! Abonnementen worden aangenomen door alle Boekhandelaren, Postdirecteuren enz. en aan het Bureau te Amsterdam. Advertentie: van 1 tot 6 regels / 1.20, voor elke regel meer 20 Cent. Aanvragen en vermelding van liefdegaven en Verslagen van Vereen. 12 Ct. p. regel

BIJVOEGSEL.

Amsterdam, 6 Juni 1902.

Gunstige verschijnselen.

Ons overzicht van den stand der zaak in de classieke vergaderingen heeft reeds afdoende aangetoond, hoe onjuist de bewering was, dat de meerderheid der kerken het Concept-contract zou verworpen hebben. Door onvoldoende inlichtingen hebben wij echter twee provincies onrecht aangeaand. Gelijktijdig uit de agenda's der provinciale Synode's in dit bijblad blijken kan, staat de zaak nog gunstiger dan wij meenden. In Zeeland heeft niet alleen de classis Walcheren, maar ook de classis Tholen zich vóór het Concept-contract verklaard, en de classis Zierikzee gaf zeer duidelijk te kennen, dat zij de aanneming van het Concept-contract zeer wenschelijk achtte, al vreesde zij, dat de Generale Synode om gebrek aan eenstemmigheid de zaak niet zou kunnen doorzetten. In Zeeland hebben dus drie classen zich voor en twee tegen het Concept-contract verklaard.

En evenzo hebben wij onbillijk geoordeeld over de provincie Groningen. Ook hier heeft niet één classis het Concept-contract om principiële redenen verworpen. Enkele classen verklaarden, dat het Concept-contract, zooals het daar lag, onaannemelijk was. Andere vreesden voor de oppositie en scheuring in de kerken. Weer andere wenschten, dat de eigen inrichting der kerken beter bevestigd zou worden en elk gevaar van Staatsinneming zou worden afgewend. Altemaal bezwaren, die praktisch zeer goed uit den weg zijn te ruimen, wanneer de Provinciale Synode den uitnemenden raad volgt, dien Ds. Petersen in de Groninger Kerkhof gaf om het Concept-contract niet aan te nemen, zooals het daar ligt, maar het te amendeeren, zoodat deze bezwaren komen weg te vallen. Dan eerst zal een zuivere stemming mogelijk worden en men kunnen zien, of de provincie Groningen in haar meerderheid voor het voorgesteld compromis is.

Voorts is het van geen geringe betekenis, dat de classis Rotterdam van haar vroeger genomen besluit is teruggekomen en in een buitengewone vergadering, den 27en Mei l.l. gehouden, het volgende besluit nam:

„De Classis Rotterdam, teruggekomen op het genomen besluit inzake het Advies van Andel c.s., voorkomende op het agendum der Prov. Synode van Gouda punt VIII A.g., spreekt uit, dat zij zich in het wezen der zaak niet tegen dit concept-contract stelt, maar zich zou verblijden als dit concept-contract, gaande in den zin van de Classis Woerden, met gemeen overleg op de Gen. Synode kon worden aangenomen.”

De classe Rotterdam eert hiermede zichzelf. Beter ten halve gekerd, dan ten heele gedwaald. Uit alle deelen des lands wordt ons verzekerd, dat de nadere toelichting, die de Heraut gaf en de amendementen, die zij zelf voorstelden, volkomen afdoende hebben aangetoond, dat de bezwaren, die tegen het Concept-contract bestonden, of onjuist waren of gemakkelijk te verhelpen. Konden thans de classen opnieuw vergaderen, het lijdt geen twijfel, of de meeste bezwaarde broederen zouden blijken, van overtuiging te zijn veranderd. Maar al kan elke classis niet opnieuw vergaderen, nu de Provinciale Synodes de volgende week reeds saamkomen en de afgevaardigden reeds gekozen zijn, het voorbeeld van de classis Rotterdam heeft toch getoond, dat er een kentering ten goede in de geesten kwam.

Ten slotte kan nog worden megedeeld, dat ook de classis Amsterdam met groote meerderheid de aanneming van het Concept-contract aan de Synode aanried. De meest invloedrijke classen in Holland, zoo als Amsterdam, Den Haag en Rotterdam, gaan dus ten opzichte van het Concept-contract volkomen accoord.

Zoodra de verslagen der overige classieke vergaderingen in Drente, Overijssel en Noord-Holland ons toegezonden zijn, zullen wij een volledig overzicht geven van de beslissingen der classen in heel ons land. Dan eerst zal het mogelijk zijn een juist overzicht te geven, hoe de Kerken over het Concept-contract geoordeeld hebben, en daaruit een conclusie te trekken.

Eerlijk.

Onlangs heeft Ds. Westerhuis, die in zijn qualiteit van curator der Theologische school namens de provincie Groningen het Con-

cept-contract geteekend had, deze onder-teekening teruggenomen.

Dit feit moge te betreuren zijn, maar te verwonderen is het niet. Ds. Westerhuis was op de meeste vergaderingen te Utrecht niet tegenwoordig. Ds. Bos zat destijds nog als curator voor Groningen. Eerst toen Ds. Bos naar Dokkum vertrok en daardoor Ds. Westerhuis als curator zijn plaats innam, verscheen deze op een der laatste bijeenkomsten. Van de voorgaande onder-handelingen was hij dus niet op de hoogte. Indien hij thans meent zijn onderteekening te moeten terugtrekken, dan blijkt daaruit alleen, dat Westerhuis in zekere overijling zijn naam zette, zonder zich genoegzaam rekenschap te hebben gegeven van hetgeen deze daad inhield. Nu hij achteraf spijt kreeg van deze daad, was hij als eerlijk man wel verschuldigd dit openlijk uit te spreken.

Aan beide zijden zullen dergelijke veranderingen van overtuiging voorkomen. Gaarne verleenen wij daarom het woord aan Ds. Diemer van Munkenzijk, die de protestvergadering te Utrecht bijwoonde, vóór de daar aangenomen conclusies stemde, maar na de toelichting, die de Heraut gaf, overtuigd is geworden, dat zijn bezwaren ongegrond waren.

Hij schrijft ons:

Aan de Redactie v.d. Heraut.
Geachte Redactie.

De ondergeteekende kwam door bijzondere omstandigheden op de bekende vergadering te Utrecht.

Het is niet mijn doel, om mededeelingen aangaande die vergadering te doen.

Alleen wil ik met een enkel woord zeggen, onder welken indruk ik die vergadering verliet. Ik was bitter gestemd. In de leiders van de kerkelijke actie van '86 had ik tot nog toe een onbepaald vertrouwen.

Hun geschriften en daden waren mij een bewijs, dat zij alleen het belang en den bloei der Geref. Kerken in Nederland op 't oog hadden.

Door wat ik te Utrecht hoorde, werd dat vertrouwen grootelijk geschoit, en kreeg ik den indruk, dat het hun te doen is, om met voor-bijeen van het belang der kerken, de universiteit en de universitaire opleiding op den voorgrond te dringen.

Het Concept Contract zou het middel zijn, om op listige wijze dit doel te bereiken, en met alle zeggenschap der Kerken in zake de opleiding zou het gedaan zijn.

Daar ik een sterke voorstander ben van het recht en de vrijheid der kerken, verloor dit concept geheel mijn sympathie.

Op de Classis heb ik het dan ook met alle macht bestreden.

En als u vraagt, M. de R., of ik thans nog dit Concept onaannemelijk vind, dan moet ik tot mijn groote vreugde zeggen: „neen.”

Uit het schrijven toch van den Minister, en uit de Heraut, blijkt duidelijk, dat het de mannen van '86 niet te doen is om hun beginsel door te drijven, maar dat zij wel degelijk een weg van samenwerking zoeken, waarin beide begin-selen gehandhaafd worden, en aan de kerk volle zeggenschap gegeven wordt, zoodat het beginsel van eigen opleiding behouden blijft.

Indien het Concept gaande werd in dien zin, dat staatsinmenging onmogelijk wordt, dan is dit bezwaar opgelost.

Na de toelichtingen over de opzeggbaarheid van het Contract, zal wel niemand meer durven beweren, dat de Kerken bij een mogelijke breuk er minder gunstig aan toe zouden zijn dan de Vereeniging voor H. O.

Aan de loofbezwaren, die op de vergadering te Utrecht gemaakt zijn, is mijns inziens volkomen toegegeven, zoodat van die zijde geen ernstig bezwaar tegen een gaande Concept meer kan bestaan.

Zette men toch de kleinere bezwaren aan zij, en laten wij eendrachtig werken voor den bloei van het koninkrijk Gods.

De tijden roepen ons toe, om meer in eenheid des geestes op te treden.

Er wordt maar al te veel op de hartstochten gewerkt; er wordt veel te veel naar het: „wie zal baas zijn?” gevraagd.

Er moet meer komen een gemeenschappelijk optreden tegen de machten der duisternis.

Van vele zijden wordt het zaad der tweedracht gestrooid.

Er is bij velen niet een zoeken naar eenheid, maar een hoogverheven staan op eigen standpunt.

Men wil niet samenwerken, of allen moeten zich op mijn eenig waar „zaligmakend” standpunt plaatsen.

Er wordt geen vertrouwen, maar wantrouwen gezaid.

Waar moet het heen met onze Kerken; waar komen wij met ons hoogheilig begin-sel, dat wij in alles de eere Gods op 't oog hebben.

Straaks vergadert de Synode, en deze, ziende dat zoovele Classen zich tegen het Concept hebben verklaard, zal het mischalen ter zijde leggen.

Het is echter ook waar, dat zeer vele Classen waren onder den indruk van de vergadering te Utrecht.

Ik geloof dat, wanneer de Classen weer kon-den vergaderen, er een gansch andere stem zou opgaan.

En als de Synode straks weer dit plan van de hand wijst, wat dan?

Komt er dan rust en vrede?

Welneen, dan begint het lieve levenij weer van nieuws.

Kampen benoemt een nieuwen hoogleeraar, en Amsterdam eveneens.

Nu komt men nabij het getal 6, dan is het weer 9.

Het concurreeren tusschen Amsterdam en Kampen zet zich voort.

De heeren Professoren zitten op hunne studeerkamers, en schrijven fel tegen elkander in de couranten; de gemeenten kiezen partij; de partijen in de gemeenten verheffen zich, en de predikanten moeten weer zussen, en wat dies meer zij.

God beware ons voor de gevolgen van het spelen met vuur, en geve, dat er geen onheilge concurrentie kome tusschen mannen van één beginsel, tusschen scholen, die in den nood der tijden gesticht zijn, om de zoonzeer vertrapte eere Gods te handhaven.

Wat God tot een zegen heeft verwekt, kan de mensch tot een vloek maken.

Is dan de historie der eeuwen, die ons de gevolgen van tweedracht en wantrouwen doet aanschouwen, niet leerzaam?

Is ook Zuid-Afrika niet een voorbeeld van ellende, wegens wantrouwen en tweedracht, welke daar in 't begin geheerscht hebben.

Dat er in de kerken van Nederland een vurig gebed opstijgt voor de Synode, opdat de zoo zeer gewenschte eenheid van opleiding nog dit jaar verkregen wordt.

U dankend voor de opname van dit stuk, verblijf ik,

Uw dw.
N. DIEMER.
v. d. m.

Munnekezijs,

Den moed der overtuiging, waarmee Ds. Diemer openlijk erkend gedwaald te hebben, waardeeren wij ten zeerste.

Dit schrijven bevestigt, wat van meet af ons gevoelen was, dat op de protest-vergadering te Utrecht gehandeld is onder den indruk van gansch onjuiste voorstellingen.

Indien deze vergadering niet in het geheim ware gehouden, maar men de onderteekenaars van het Concept-contract had uitgenoodigd om het Concept te verdedigen, dan zou de uitslag dezer vergadering een gansch andere zijn geweest. Ds. Diemer spreekt als eerlijk man slechts openlijk uit, wat in het hart van veel broederen leeft.

Uitrum.

Dit kleine dorpje in Groningen heeft in de geschiedenis onzer kerken een bijzondere betekenis.

Daar was het, dat Ds. de Cock, de „vader der scheiding”, leefde en werkte. Daar had de kerkeraad het eerst den moed den band met de synodale hiërarchie te breken. Uitrum is de moederkerk der scheiding van 1834 geworden. En als zoodanig bekleedt het nog altoos onder de kerken der separatie een eereplaats.

Te meer waarde mag daarom gehecht aan het oordeel, dat deze kerkeraad over het Concept-contract uitbracht. Al kunnen wij niet alle stukken over de Concept-acte ons toegezonden in ons blad opnemen, gaarne maken wij een uitzondering voor hetgeen Uitrum's predikant ons schrijft:

Aan de Redactie van de Heraut.

Met aandacht heb ik in de laatste weken gevolgd uw argumentatie in betrekking tot het concept-advies inzake de eenheid van opleiding.

Ik mag niet anders dan zeggen, dat ik mij in deze niet anders dan aan uwe zijde kan scharen en ook volkomen in verband met uw schrijven in de Heraut, met de voorstellen van het concept kan medegaan. Eenheid van opleiding is m.i. een zeer gewenschte zaak voor de Kerk des Heere in ons vaderland niet alleen, maar naar mijn overtuiging zou de beëindiging van deze twistzaak doorwerken op alle terrein des levens in ons vaderland. Ik geloof dan ook, dat zij die het concept bestrijden, de hoofdzakelijk daarom in deze gaat, uit het oog verliezen en allerlei bijzaken in het oog houden.

Het gaat hier toch dunkt mij niet in de allereerste plaats om de vraag, wie zal het winnen, degenen die voor '02 tot de Chr. Geref. behoorden of zij die voor dien tijd tot de Ned. Geref. werden gerekend?

Daar gaat het niet om. Het zwaartpunt moet gezocht worden in deze vraag: wat zou het beste zijn voor de doorwerking der Gereformeerde beginselen; de aanneming of het verworpen van het concept-advies. En dan geloof ik dat aanneming daarvan verreweg het profijtelijkt zal zijn. Onze Vrije Universiteit toch zal zich des te beter kunnen ontplooiën en haar kracht kunnen openbaren, als de theologische faculteit die haar nu de meeste zorgen baart, voor het grootste deel zal rusten op de schouders der Kerken. Daarom geloof ik, dat onze a. a. Generale Synode niet te zeer moet aien op wat is, maar op wat werden zal. Bij de Kerkeraad van Uitrum kon het concept instemming verkrijgen en werd het met alge-

meene stemmen aangenomen. Na dien tijd heb ik gecorrespondeerd met een der onderteekenaars van het voorstel Noordzij c. s. Verscheidene brieven werden gewisseld, waarin ik telkens verwees naar het verdedigen van het Concept-advies in de Heraut. En niets anders werd mij daarop geantwoord dan dit: Ja, de Heraut schrijft dit wel, maar wat hij schrijft is het persoonlijk gevoelen van zijn redacteur. Op diens woord kunnen wij dus niet staat maken. Hij vertolkt niet het gevoelen van de Vrije Universiteit, maar spreekt alleen uit, wat hij zelf denkt. Het is dus zeer de vraag, of de hoogleeraren aan de Vrije Universiteit het met de Heraut eens zijn. En niet met den redacteur van de Heraut, maar met de Vrije Universiteit hebben wij te doen!

Nu is het mijn doel niet, om door mijn schrijven mijn eigen overtuiging vaster te doen worden; die is in dezen vast genoeg en geen ander dan deze: De aanneming van het Concept is volgens mij niet anders dan voordelig voor de Gereformeerde kerken en voor alle terreinen waarop we geoeopen worden op te treden. Maar er zouden er in den lande ook kunnen wezen, die onder dezelfde gedachte voortliepen, dat n.l. het advies in de Heraut en alle argumentatie in dat blad niet te vertrouwen is omdat het is van den redacteur en daarom volstrekt niet van de Hoogleeraren der Vrije Universiteit. Daarom acht ik het geenszins overbodig, M. de Red., dat ook in dezen meer licht ontstoken werd en het den twijfelenden in den lande waarlijk duidelijk moge worden, dat voor wantrouwen in dezen in de Prof. der V. U. nog geen oorzaak behoeft te bestaan.

Vertrouwende dat u in het eerstvolgende nummer van de Heraut deze vraag zoo kunt beantwoorden, dat dit nog mede kan werken om veler geschoot vertrouwen weder te herstellen, en alsoo tot aanneming van Concept, verblijf ik

Hoogachtend, M. de Red.,
Uw Vr. en Br. in Chr.
Ds. J. SIBESMA.

Uitrum, 2 Juni 1902.

Dat Uitrum's kerkeraad met algemeene stemmen het Concept-advies aannam en zijn predikant een warme aanbeveling voor het Concept schrijft, is zeker een feit van betekenis.

En wat nu de vraag betreft van Ds. Sybesma, zoo kunnen wij dit antwoorden: 1º. dat onze redactie in te nauw verband staat met de hoogleeraren der Vrije Universiteit, dan dat de Heraut publiek zou geschreven zou hebben als hij deed, zonder zich te hebben vergewist, dat hij op de hoofdpunten de instemming had van de hoogleeraren der Vrije Universiteit.

2º. dat uit het thans publiek gemaakte rapport van de heeren Rutgers, Van Schelven en Seefat, dat in den kring der Directeuren, Curatoren en Professoren besproken en voorloopig goedgekeurd is, wel het duidelijkst blijken kan, dat de Vrije Universiteit volkomen bereid is aan elk gewettigd bezwaar tegemoet te komen.

Jaarverslag der Vereeniging voor Hooger Onderwijs op Gereform. grondslag 1902.

De hoofdzaak van dit Jaarverslag is het Rapport van de Commissie te Arnhem benoemd, om een praeadvies uit te brengen over wijzigingen in de Statuten en nauwer vrband met de Gereformeerde Kerken.

Deze Commissie, bestaande uit de heeren Dr. F. L. Rutgers, Ds. B. van Schelven en J. Seefat, heeft met groote nauwkeurigheid de Statuten nagezien en een aantal wijzigingen voorgesteld, waardoor meer invloed op den gang van zaken aan de leden, curatoren en hoogleeraren wordt gegeven.

Van het meeste belang is echter het rapport, dat deze commissie over het Concept-contract uitbracht en dat aldus luidt:

Uit den inhoud van het bovenstaande Concept-Contract is reeds duidelijk, wat er de betekenis, het karakter en de strekking van is.

Wat het geven wil, en geeft, is geenszins een principiële oplossing van de hangende kwestie: een regeling, waaraan zou ten grondslag liggen, dat het beslissende zeggenschap over het Theologisch onderwijs, en de daaraan verbondene opleiding tot den dienst des Woords, geheel en uitsluitend zijn moet bij de Kerken, of wel bij den universiteiten kring onder toezicht van de Kerken. Zulk een principiële oplossing kan ook inderdaad in dit geval nog niet gegeven worden. Want wel wordt door allen, dien het aangaat, gereedelijk erkend, dat Gods ordinantie ook bij deze zaak tot regel moeten zijn. Maar die ordinantie zijn hier niet te vinden in een uitgedrukt woord Gods, waarvoor ieder buigen moet. Zij moeten bij deductie uit een aantal gegevens worden afgeleid, terwijl bovendien de wijze waarop dat geschiedt, weer in verband staat met het antwoord op een aantal andere kwesties. En nu is er juist verschil in de resultaten, waarmede men toe komt; terwijl niet te verwachten is, dat in korten tijd dat verschil van opvatting zal verdwenen zijn.

Dat verschil bestond ook in den kring der

BB, die gezamenlijk het Concept Contract aanbevelen. En dienovereenkomstig is het opgesteld als een vergelijk: als een middel om de kerkelijke School en de universitaire Faculteit metterdaad te verenigen, ondanks het bestaande verschil, en op zulk een wijze, dat er plaats bleef voor het tweerlei gevoel en inzicht. Ongeveer op gelijke wijze als nu, tien jaar geleden, de Christelijke Gereformeerde en de Nederduitsche Gereformeerde Kerken in één kerkverband zich verenigd hebben, ondanks het bestaande en niet opgeloste verschil, dat werd uitgedrukt door de woorden: separatie en doeleantie.

Eenheid, ook in het Theologisch onderwijs en de opleiding tot den dienst des Woords, werd en wordt bijna algemeen gewenscht door hen, die tot de Gereformeerde Kerken en de Vrije Universiteit in betrekking staan. Wat daartoe drong en dringt, is wel inzonderheid, dat zulke eenheid in beider belang is, dienstig en zelfs noodig voor beider wasdom en bloei en invloed, en niet minder tot voorkoming en tot wegneming van allerlei verdeeldheid en onrust. En ook inderdaad, wanneer dat erkend wordt, wil men wat het zwaarste is ook het zwaarst laten wegen: dat hooge belang moet dan zooveel mogelijk tot zijn recht komen. Wel mag van niemand verlangd worden, dat hij om der wille van de eenheid zijne overtuiging verloochenen zal. Maar dat bij de toepassing daarvan veel wordt toegegeven, als een hoog belang hiertoe dringt, is niet slechts goorloofd, maar zelfs Christelijke roeping: dat is ook een eisch, die van principieelen aard is.

Van dat standpunt moet dus het Concept-Contract beoordeeld worden. Door niemand mag verlangd worden, dat het geheel aan zijne eigene inzichten beantwoordt. Wie dat zou verlangen, en dan toch natuurlijk degenen, die een tegenovergesteld gevoel zijn toegedaan, niet kan dwingen, zou reeds van te voren vaststellen, dat hier te lande de Gereformeerde Kerken, en de Gereformeerden in het algemeen, op dit punt maar verdeeld moeten blijven optreden. Er bestaat nu eenmaal te dezer zake een tweerlei inzicht. En wanneer dan een voorstel gedaan wordt om zich praktisch te verenigen, is het maar de vraag, of dat voorstel kan worden aangenomen met behoud van het eigene inzicht en zonder concessies, die metterdaad op verloochening van dat inzicht zouden neerkomen.

Nu moet met betrekking tot het Concept-Contract zonder twijfel erkend worden, dat er door de voorstanders van universitaire opleiding meer is toegegeven, dan door de voorstanders eener kerkelijke school. De ééne inrichting, waarin volgens dat voorstel School en Faculteit vereenigd worden, is wel, als behoorende tot de organisatie der Vrije Universiteit, in formeelen zin een faculteit; maar daarbij is van het zeggenschap, dat de universitaire kring dus over haar heeft, op de hoofdpunten zooveel afgenomen, en is aan de Kerken zooveel beslissend zeggenschap over haar toegekend, dat zij, wat het wezen der zaak betreft, voor die Kerken metterdaad een eigene inrichting is.

Overwegend bezwaar behoeft dit echter voor onze Vereeniging niet te zijn. Want, behalve dat er voor den universitaires kring dan toch het zeggenschap overblijft, dat niet bij contract aan de Kerken is toegekend, is ook op zich zelf voor de Theologische Faculteit controle van de kerk allezins wenschelijk. En voorts is het zonder twijfel goed, om bij een overeenkomst, als waarvan hier sprake is, voor zich zelve als hoofdvraag te stellen, niet: Wat kunnen wij krijgen? maar: Wat kunnen wij toegeven? Dat is wel het meest naar den regel der H. Schrift. En wie in zulke gevallen bereid is het meest toe te geven, staat ook inderdaad het sterkste, welke de uitslag dan verder zijn moge.

Op grond van die overwegingen wordt dan nu door de Commissie voorgesteld:

De algemeene vergadering besluit, als haar gevoelen uit te spreken, dat zij ondanks hare bezwaren toch geen vrijheid vindt, het bekende Concept Contract af te wijzen, en dus H.H. Directeuren te machtigen om het eventueel aan te gaan, mits daartoe ook geadviseerd worde door curatoren en hoogleeraren.

Van de additionele voorstellen aan de Generale Synode der Gereformeerde Kerken, waartoe de vergadering der opstellers van het Concept-Contract besloot, zijn er slechts twee, die onze Vereeniging rechtstreeks aangaan; n.l. punt V (over de plaats van vestiging) en punt VII (over de financiële regeling).

Over die twee punten in deze vergadering reeds een stellige en afdoende conclusie te nemen, schijnt echter niet raadzaam, daar men, voordat de Generale Synode gehouden wordt, nog niet alle gegevens kan hebben, die bij deze punten in aanmerking moeten komen.

De commissie stelt dus voor, zich te dezen aanzien thans tot het volgende te bepalen:

De algemeene vergadering besluit, als haar gevoelen uit te spreken:

a. dat het op zichzelf wenschelijk is, de Vrije Universiteit te Amsterdam gevestigd te houden, en dat, wanneer een bepaald voorstel tot verplaatsing mocht gedaan worden, het gevoelen van de algemeene vergadering daarop weder gehoord worde;

b. dat de regeling van de kosten eener eventuele vereeniging van School en Faculteit gelijk het concept voorstel die in eenige hoofdstreken aangeeft, geen overwegend bezwaar heeft, en dat voor de nadere bepaling van die regeling, en voor hare uitvoering in bijzonderheden, het meest wenschelijk is, dat de vaststelling daarvan ge